

Deklaracija o združitvi moči pri
spodbujanju trajnostne digitalne
preobrazbe mest in skupnosti v EU

LIVING-IN.EU

Odločevalci na vseh ravneh upravljanja skupaj z organizacijami in mrežami mest in skupnosti vseh velikosti¹ verjamemo, da sta tesno sodelovanje na podlagi upravljanja na več ravneh v EU in soustvarjanje z državljani ključna za naše poslanstvo preobraziti naša mesta in skupnosti v pametne in trajnostne kraje, kjer ljudje radi živijo in delajo. Naš cilj je vključujoča, digitalna Evropa, da bi tako lahko vsaka skupnost imela gospodarske in socialne koristi od te preobrazbe, hkrati pa poskrbela, da se nikogar ne prezr². Zato poudarjamo potrebo po zadostnih javnih in zasebnih naložbah v digitalne storitve, tehnologije, infrastrukturo ter znanja in spretnosti za doseg tega cilja.

V času, ko se naša mesta in skupnosti srečujejo z vse več različnimi izzivi, je ta deklaracija pomemben korak pri uvedbi „evropskega načina“ digitalne preobrazbe mest in skupnosti. S tem pristopom se bo zagotovil vodilni položaj na področju tehnologije v EU ob spoštovanju evropskih vrednot in raznolikosti ter digitalnih pravic posameznikov.

Čeprav so bile v okviru številnih pobud³ oblikovane uspešne inovativne digitalne rešitve⁴, je njihov vpliv na družbo kot celoto še vedno omejen in v EU neenakomerno porazdeljen. Široka uporaba in razširjanje teh rešitev sta zelo pomembna za pomoč mestom in skupnostim pri doseganju njihovih podnebnih ciljev in zmanjševanju okoljskega odtisa. Poleg tega bodo spodbudile državljanke in državljane k sodelovanju in pomagale pri razvoju vseh vrst podjetij, vključno z MSP in zagonskimi podjetji. Čas je, da vse ravni upravljanja v EU združijo moči pri razširjanju digitalnih rešitev, da bi se lahko do leta 2025 vsaj 300 milijonom Evropejcev zagotovila boljša kakovost življenja⁵. S spodbujanjem uporabe skupno dogovorjenih digitalnih rešitev med regijami, mesti in skupnostmi se bo lažje premostila digitalna vrzel in zmanjšale neenakosti, s tem pa povečala teritorialna kohezija.

Digitalne rešitve, podprte z lokalno pridobljenimi podatki, so nujne za zagotavljanje bolj informiranih, inovativnih in visokokakovostnih storitev javnosti in podjetjem. Te rešitve vključujejo pametno mobilnost v mestih, energetska učinkovitost, trajnostna stanovanja, digitalne javne storitve in državljansko upravljanje. Da bi javnost zaupala v te sisteme, je treba podatke na digitalnih platformah uporabljati odgovorno ter zagotoviti njihovo kakovost, varovanje in zasebnost.

Sodelovanje preko geografskih območij med sektorji bo spodbudilo inovacije, mestom in skupnostim pa omogočilo razvoj učinkovitih, stroškovno učinkovitih in na državljane osredotočenih storitev. Zato sta uporaba in razširjanje odprtih, interoperabilnih, medsektorskih in čezmejnih platform kot sredstev za spodbujanje digitalne preobrazbe v središču te deklaracije. To bo prispevalo k zagotavljanju tehnološke samostojnosti v EU in soustvarjanju digitalnih rešitev, ki naših mest in skupnosti ne vežejo na uporabo specifičnih tehnologij.

-
- 1) EUROCITIES – mreža večjih evropskih mest; mreža Open and Agile Smart Cities (OASC); mreža European Network of Living Labs (ENoLL).
 - 2) Kot je bilo nedavno navedeno v mnenju Odbora regij – Digitalna Evropa za vse: zagotavljanje pametnih in vključujočih rešitev na terenu (Digital Europe for all: delivering smart and inclusive solutions on the ground, 2019).
 - 3) Npr. Evropsko partnerstvo za inovacije Pametna mesta in skupnosti (EIP SCC), partnerstvo za digitalno preobrazbo v okviru agende EU za mesta (Digital Transition Partnership of the Urban Agenda for the EU, DTP UA), informacijski sistem pametnih mest (Smart Cities Information System, SCIS), projekti programa Obzorje 2020, kot so „usmerjevalni“ projekti in obsežni pilotni projekti na področju interneta stvari, inovativni urbanistični ukrepi, program URBACT, kohezijska politika EU ter Evropski inštitut za inovacije in tehnologijo (EIT) in njegove skupnosti, izziv Digitalna mesta (Digital Cities Challenge) (naslednja faza, tj. izziv 100 inteligentnih mest (100 Intelligent Cities Challenge), se bo začela januarja 2020), izjava o sodelovanju na področju digitalne preobrazbe in rasti pametnih mest (Declaration of Cooperation on Digital Transformation and Smart Cities Growth), ki so jo podpisali župani vseh sodelujočih mest, akcijski načrt za e-upravo za obdobje 2016–2020, ministrska deklaracija o e-upravi iz Talina (2017).
 - 4) Prva različica seznama je v priloženem podpornem dokumentu in se sčasoma lahko razširi.
 - 5) Kot je navedeno v memorandumu o soglasju o vzpostavitvi odprtih urbanih platform za pametna mesta in skupnosti (Memorandum of Understanding – Towards Open urban Platforms for Smart Cities and Communities), EIP SCC, Generalna skupščina, 21. maj 2015 (<https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/memorandum-understanding-towards-open-urban-platforms-smart-cities-and-communities>).

PODPISNIKI SE STRINJAJO O NASLEDNJIH NAČELIH⁶:

- pristop, osredotočen na državljane;
- pristop pod vodstvom mest na ravni EU;
- mesto kot odprt inovacijski ekosistem, ki ga spodbujajo državljanke in državljani;
- etičen in družbeno odgovoren dostop do podatkov, njihova uporaba, izmenjava in upravljanje;
- tehnologije kot ključni omogočitveni dejavniki;
- interoperabilne digitalne platforme, ki temeljijo na odprtih standardih in tehničnih specifikacijah, vmesnikih za aplikacijsko programiranje (API) in skupnih podatkovnih modelih.

PODPISNIKI SE ZAVEZUJEJO, DA BODO SKUPAJ RAZVIJALI TRAJNOSTNE UKREPE ZA:

FINANČNI UKREPI

- prostovoljno prispevanje k skupnemu načrtu naložb za obsežno sprejemanje in izvajanje skupnih obstoječih digitalnih rešitev v EU⁷;
- optimizacijo sinergij med skladi EU ter nacionalnimi, regionalnimi in lokalnimi skladi;
- okrepitev naložb iz skladov in programov EU v lokalno digitalno preobrazbo, da bi se zagotovila vključujoča in trajnostna Evropa;
- uporabo skupnih praks javnih naročil, da bi skupaj opredelili specifikacije ter zmanjšali stroške naložb v uspešne digitalne platforme in povezane tehnologije;

TEHNIČNI UKREPI

- uporabo skupno dogovorjenega seznama standardov in tehničnih specifikacij, da bi dosegli interoperabilnost podatkov, sistemov in platform med mesti in skupnostmi ter ponudniki po vsem svetu⁸;
- zagotovitev, da so ključni omogočitveni dejavniki digitalnih rešitev za mesta – vključno s podatki, infrastrukturo in storitvami – na voljo vsem;
- uporabo skupnega trga za izmenjavo podatkov, digitalnih storitev in rešitev med mesti in skupnostmi;

PRAVNI UKREPI

- oceno zakonodajnih ukrepov, potrebnih, da se mestom in skupnostim zagotovi skupni okvir EU za medsektorske in čezmejne digitalne rešitve (npr. sheme eID⁹).

UKREPI IZOBRAŽEVANJA IN KREPITVE ZMOGLJIVOSTI

- razvoj upravnih zmogljivosti, da bi se čim boljše izkoristila digitalizacija in preprečila vezanost na tehnologijo ali ponudnika;
- razvoj pristopov k zasnovi, osredotočenih na državljane, kot novih kompetenc za oblikovanje politike;
- opredelitev novih znanj in spretnosti, ki jih potrebujejo javni organi in podjetja, ter sprejetje ukrepov za zagotovitev, da ljudje pridobijo to znanje in spretnosti;
- zagotovitev digitalnega izobraževanja ter znanj in spretnosti, ki jih javnost potrebuje, da bi

⁶] Podroben opis teh načel je na voljo v priloženem podpornem dokumentu.

⁷] Ob popolnem upoštevanju pravnih in finančnih obveznosti podpisnikov.

⁸] Prva različica seznama je v priloženem podpornem dokumentu in se sčasoma lahko razširi.

⁹] Temelj elektronske identifikacije (eID) v okviru Instrumenta za povezovanje Evrope (<https://ec.europa.eu/cefdigital/wiki/display/CEFDIGITAL/eID>).

lahko izkoristila rešitve za pametna mesta in sodelovala pri odločanju;

- razvoj kulture soustvarjalnega, participativnega in medsektorskega pristopa k zasnovi in izvajanju pametnih in trajnostnih lokalnih rešitev;
- olajšanje in usklajevanje dejavnosti, vključno z izmenjavo znanja, komunikacijo, razširjanjem in svetovanjem, da bi se razširile uspešne digitalne rešitve;
- izkoriščanje priložnosti, ki lahko pospešijo uporabo, kot so vozlišča za digitalne inovacije¹⁰.

UKREPI SPREMLJANJA IN MERJENJA

- pomoč pri razvoju in izvajanju okvira, ki temelji na obstoječih metodologijah¹¹, za merjenje in spremljanje koristi za državljanke in državljane, javne organe, podjetja in druge deležnike na lokalni ravni.

V prvem četrtletju leta 2020 bo ustanovljen usmerjevalni odbor na podlagi upravljanja na več ravneh, ki bo skrbel za napredovanje navedenih zavez in zagotovil, da so te izpolnjene do leta 2025. Ta usmerjevalni odbor bo združil moči in sredstva ter izboljšal dialog in sodelovanje z deležniki, da bi spodbudil trajnostno digitalno preobrazbo mest in skupnosti.

Predstavnik:

Ime in priimek:

Funkcija:

Podpis:

Datum:

10] Vozlišče za digitalne inovacije je ena organizacija ali usklajena skupina organizacij, ki podjetja in/ali javni sektor podpira pri digitalni preobrazbi, tako da jim zagotavlja dostop do tehničnega strokovnega znanja in eksperimentiranja („preskusi preden investiraš“) ter tudi inovacijskih storitev, kot so svetovanje glede financiranja, usposabljanje in razvoj znanj in spretnosti. Podrobnejše informacije so na voljo na <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/digital-innovation-hubs>.

11] Npr. Indeks digitalnega gospodarstva in družbe (DESI) je sestavljeni indeks, ki povzema pomembne kazalnike v zvezi z digitalno uspešnostjo v EU in spremlja napredovanje držav članic EU na področju digitalne konkurenčnosti (<https://digital-agenda-data.eu/datasets/desi/visualizations>), orodje za samoocenjevanje v okviru izziva Digitalna mesta, s katerim se je merila tehnološka preobrazba mest v osmih razsežnostih: <https://www.digitallytransformyourregion.eu/assess-your-citys-digital-maturity>

PODPORO ZAGOTAVLJAJO

EUROCITIES je mreža večjih evropskih mest. Članice so izvoljene lokalne in občinske uprave večjih evropskih mest. Njihov cilj je okrepiti pomembno vlogo, ki bi jo lokalne uprave morale imeti v okviru strukture upravljanja na več ravneh. Namen mreže je vplivati na mnenja deležnikov v Bruslju in nazadnje preusmeriti osredotočenost zakonodaje EU, tako da bodo lahko mestne uprave obravnavale strateške izzive na lokalni ravni.

eurocities.eu

OPEN & AGILE SMART CITIES (OASC) je neprofitna, mednarodna mreža pametnih mest, katere cilj je ustvariti in oblikovati nastajajoč globalni trg podatkov in storitev za pametna mesta. Že danes je na čelu jutrišnjih standardov na področju podatkov, storitev in tehnologije za mesta, pri delu pa temelji na potrebah mest, pri čemer jo podpira industrija. Mreža OASC za razliko od vseh drugih mrež mest temelji na izvajanju ter je osredotočena na odprte platforme in vključevanje državljanov.

<https://oascities.org>

EUROPEAN NETWORK OF LIVING LABS (ENOLL) je mednarodna federacija primerljivih živih laboratorijev v Evropi in po svetu. Mreža, ki je bila ustanovljena novembra 2006 pod okriljem finskega predsedstva Sveta Evropske unije, se je do danes postopoma razširila. Živi laboratoriji so posredniki med državljani, raziskovalnimi organizacijami, podjetji, mesti in regijami pri skupnem soustvarjanju vrednosti, hitri izdelavi prototipov ali potrjevanju, da bi se širile inovacije in podjetja. Živi laboratoriji imajo skupne elemente, razlikujejo pa se v izvajanju.

<https://enoll.org>

EU2019.FI

FINSKO PREDSEDSTVO SVETA EVROPSKE UNIJE – v zvezi s razvojem mest je predsedstvo osredotočeno zlasti na uspešno izvajanje agende EU za mesta, vključno s spodbujanjem oblikovanja nove Leipziške listine. Kot posebna tema so poudarjene digitalne inovacije v mestih.iške listine. Kot posebna tema so poudarjene digitalne inovacije v mestih.

<https://eu2019.fi>

EVROPSKA KOMISIJA pomaga pri oblikovanju splošne strategije EU, predlaga nove zakone in politike EU, spremlja njihovo izvajanje in upravlja proračun EU. Pomembno vlogo ima tudi pri podpori mednarodnega razvoja in zagotavljanju pomoči.

<https://ec.europa.eu>

EVROPSKI ODBOR REGIJ (OR) je glasnik regij in mest Evropske unije (EU). Zastopa lokalne in regionalne oblasti iz vse Evropske unije in svetuje glede nove zakonodaje, ki vpliva na regije in mesta (70 % vse zakonodaje EU).

<https://cor.europa.eu>

PODPORNI DOKUMENT

NAČELA TRAJNOSTNE DIGITALNE PREEOBRAZBE MEST IN SKUPNOSTI V EU

PRISTOP, OSREDOTOČEN NA DRŽAVLJANE

Proces digitalne preobrazbe Evrope je treba razviti v sodelovanju z ljudmi in za ljudi. Trajnostna mobilnost, energijska učinkovitost, trajnostna proizvodnja, čist zrak, učinkovite digitalne javne storitve, dostopna stanovanja in ravnanje z odpadki so temelji pametnih in trajnostnih mest in skupnosti, ki prispevajo k ustvarjanju kakovostnih in kvalificiranih delovnih mest ter k bolj enakopravni in vključujoči družbi. Državljeni imajo ključno vlogo pri razvoju in izvajanju strategij in rešitev za pametna mesta. Povezovanje in sodelovanje z ljudmi, pri čemer se zagotovi njihovo vključevanje v oblikovanje politike in razvijanje rešitev, sta ključna za uspešna, pametna mesta in skupnosti.

PRISTOP POD VODSTVOM MEST NA RAVNI EU

Strateško sodelovanje na ravni EU za razširjanje digitalnih rešitev bi moralo temeljiti na pristopu pod vodstvom mest. Lokalne oblasti kot upravna raven, ki je najbližje državljanom, najbolj razumejo potrebe lokalnih skupnosti in so najprimernejši za usklajevanje celovitega pristopa, ki povezuje lokalna, regionalna, nacionalna in evropska podjetja.

MESTO KOT ODPRT INOVACIJSKI EKOSISTEM, KI GA SPODBUJAJO DRŽAVLJANI

Mesta in skupnosti so idealna realna in obsežna preskusna območja za digitalne rešitve ter lahko delujejo kot živi mestni laboratoriji. Mesta lahko nadzirajo sodelovanje deležnikov in zagotovijo, da je lokalna skupnost dejavno vključena v razvijanje rešitev. Odprta inovativnost, na podlagi katere lokalni deležniki sodelujejo in prevzamejo odgovornost za dogovorjene rešitve, je ključna za uspešno digitalno preobrazbo v EU. Prav tako pomembno je sodelovanje mest in skupnosti v EU, za čimvečji izkoristek ekonomije obsega za spodbujanje naložb v inovacije.

TEHNOLOGIJE KOT KLJUČNI OMOGOČITVENI DEJAVNIKI

Tehnologije so bolj sredstvo kot končni rezultat digitalne preobrazbe naših mest. Najnaprednejše tehnologije z najenostavnejšimi rešitvami so idealna kombinacija za zagotovitev, da bodo naša mesta pametna in trajnostna.

ETIČEN IN DRUŽBENO ODGOVOREN DOSTOP DO PODATKOV, NJIHOVA UPORABA, IZMENJAVA IN UPRAVLJANJE¹²

Vsak dan je proizvedena velika količina digitalnih podatkov. Da bi se zagotovilo zaupanje javnosti, je treba te podatke uporabljati odgovorno ter zagotoviti vgrajeno kakovost, varovanje in zasebnost. Prakse, ki se jim je treba izogibati, vključujejo zlorabo podatkov – tudi nedovoljeno izmenjavo podatkov in nadaljnjo prodajo podatkov o potrošnikih – in pristranske algoritme, ki povečujejo socialne razlike. Uporaba digitalnih podatkov mora biti v javnem interesu, da bi se izboljšalo odločanje in javne storitve. Lokalne uprave morajo podpirati prakse in pobude, ki zagotavljajo

¹² Načela mreže EUROCIITIES o podatkih o državljanih (http://nws.eurocities.eu/MediaShell/media/EUROCIITIES_citizen_data_principles_final.pdf) in koalicija mest za digitalne pravice (<https://citiesfordigitalrights.org>).

boljšo uporabo in upravljanje podatkov, vključno z načelom „samo enkrat“ in načelom vgrajene zasebnosti, preglednost algoritmov in uporabo nepristranskih algoritmov za izboljšanje kakovosti življenja in digitalnih pravic v mestih in skupnostih.

INTEROPERABILNE DIGITALNE PLATFORME Z ODPRTIMI STANDARDI, VMESNIKI ZA APLIKACIJSKO PROGRAMIRANJE IN SKUPNIMI PODATKOVNIMI MODELI

Urbane platforme so „operacijski sistemi“ storitev, ki jih zagotavljajo pametna mesta. Nujne so za obravnavanje vse večjega obsega deležnikov in podatkov v različnih sektorjih. Interoperabilne urbane platforme, ki spodbujajo odprte standarde, vmesnike za aplikacijsko programiranje in skupne podatkovne modele, so ključne za odpravljanje ovir, kot sta vezanost na ponudnika in neinteroperabilni lastniški protokoli. Interoperabilne urbane platforme so nujne za razvijanje in uvajanje inovativnih in stroškovno učinkovitih rešitev po vsej EU, saj ustvarjajo odprte in interoperabilne ekosisteme ter se lahko namenijo tudi ustvarjalnemu eksperimentiranju.

OBSTOJEČE USPEŠNE DIGITALNE REŠITVE

V okviru pilotnih projektov, ki jih financira EU, in lokalnih pilotnih projektov ter podpornih dejavnosti in partnerstev so bili oblikovani standardi, mehanizmi, storitve, smernice in orodja, ki omogočajo interoperabilnost urbanih platform, imajo pa tudi velik lokalni vpliv in pomembno dodano vrednost EU. Primeri so navedeni spodaj.

„Konsolidirano poročilo o tehničnih specifikacijah“ je bilo pripravljeno kot delovni dokument¹³ v podporo akcijskemu načrtu za to izjavo.

SMART APPLIANCE/ANYTHING REFERENCE (SAREF)¹⁴: ontologija SAREF, standard ETSI/OneM2M, je skupni model soglasja, ki pomaga pri povezovanju obstoječih sredstev, kot so standardi, protokoli in podatkovni modeli. Vključuje osnovno ontologijo in razširitve za zadevne sektorje, tudi za mesta (SAREF4CITY). Kombinirana rešitev za mesta na podlagi SAREF in NGSI-LD je bila uspešno preizkušena v okviru projekta SynchroniCity.

MEHANIZMI ZA MINIMALNO INTEROPERABILNOST (MIM) OASC¹⁵: MIM so univerzalna orodja za doseganje interoperabilnosti podatkov, sistemov in storitev med mesti in ponudniki. Izvajanje se lahko razlikuje, ključne točke interoperabilnosti v kateri koli tehnični strukturi pa morajo uporabljati iste mehanizme interoperabilnosti. Ti mehanizmi niso vezani na prodajalca in so tehnološko agnostični, kar pomeni, da jih lahko vsak uporablja in vgradi v obstoječe sisteme in storitve.

URBANE PLATFORME: odprti standardi in odprtokodne komponente, kot so referenčni arhitekturni model odprte platforme za mesta DIN SPEC 91357 (Reference Architecture Model Open Urban Platform) v okviru EIP SCC¹⁶, razvit v povezavi s projektom „Espresso“, ki ga financira EU¹⁷, referenčna knjižnica ETSI OneM2M¹⁸, referenčna arhitektura SynchroniCity¹⁹ in referenčna arhitektura FIWARE²⁰, pomagajo mestom in

13] <https://living-in.eu/sites/default/files/files/Consolidated-Report-on-Tech-Specs-v2.pdf>

14] <https://www.etsi.org/technologies/smart-appliances>

15] <https://oascities.org/wp-content/uploads/2019/06/OASC-MIMs.pdf>

16] <https://www.din.de/en/about-standards/din-spec-en/wdc-beuth:din21:281077528>

17] <http://espresso-project.eu>

18] <http://onem2m.org/>

19] <https://synchronicity-iot.eu/tech/>

20] <https://www.fiware.org/developers/>

skupnostim pri ohranjanju agilnosti in preprečevanju vezanosti na ponudnika.

ZBIRKA ORODIJ METODOLOGIJE IZZIVA DIGITALNA MESTA: orodje za samoocenjevanje v okviru izziva Digitalna mesta²¹ določa raven digitalne uspešnosti mest na podlagi obstoječih postopkov digitalne preobrazbe in napredka v osmih razsežnostih digitalnega razvoja. Ključni kazalniki uspešnosti²² omogočajo spremljanje ciljno usmerjenega in dejanskega vpliva ukrepov in pobud na lokalno gospodarstvo, podjetja in državljane. Poleg tega priročnik za digitalno preobrazbo mest²³ zagotavlja mestom konkretno metodologijo za razvoj učinkovite strategije digitalne preobrazbe na podlagi obstoječe dobre prakse, na primer načrt²⁴ za mesta in regije kot odskočne deske za digitalno preobrazbo.

PORTAL PODATKOV O MOBILNOSTI²⁵: portal podatkov o mobilnosti zbira in povezuje podatke o mobilnosti v okviru multimodalne zbirke podatkov ter jih daje na voljo prek standardiziranega vmesnika in na podlagi javno-zasebne pogodbene ureditve. Deluje kot edinstvena točka dostopa do multimodalnih podatkov in storitev mesta.

„SKROMNA ULIČNA SVETILKA“ (HUMBLE LAMPOST)²⁶: projekt „Skromna ulična svetilka“, katerega cilj je namestiti 10 milijonov pametnih uličnih svetilk, da bi se prihranila energija in stroški v mestih po vsej EU in pospešila digitalizacija mest, je primer skupnega javnega naročila ter sodelovanja med skupino EIP-SCC za ukrepanje na področju integriranih infrastruktur in postopki.

TEMELJI INSTRUMENTA ZA POVEZOVANJE EVROPE (IPE)²⁷: v okviru programa IPE je bil razvit sklop splošnih infrastruktur digitalnih storitev za večkratno uporabo, znanih tudi kot temelji. Trenutno je teh temeljev osem: (i) preskusna infrastruktura za masovne podatke; (ii) vmesnik „context broker“; (iii) arhiviranje; (iv) e-dostava; (v) eID (e-identifikacija); (vi) e-fakturiranje; (vii) e-podpis; in (viii) e-prevod. Temelji se lahko združujejo in uporabljajo pri projektih na katerem koli področju politike na evropski, nacionalni ali lokalni ravni.

KATALOG SYNCHRONICITY²⁸: SynchroniCity je kot eden od evropskih obsežnih pilotnih projektov na področju interneta stvari, ki jih financira EU²⁹, skupaj z mesti, industrijo in MSP za mesta in skupnosti pripravil katalog nadgradljivih storitev interneta stvari, podprtih z umetno inteligenco, v vseh sektorjih.

ZBIRKA PRAVIL ORGANICITY³⁰: v okviru projekta OrganiCity, ki ga financira EU, je bila pripravljena zbirka orodij za zagon na državljane osredotočenega soustvarjanja digitalnih rešitev, ki temeljijo na podatkih, za mesta in skupnosti.

KLJUČNI KAZALNIKI USPEŠNOSTI CITYKEYS³¹: s sodelovanjem mest v EIPSCC so bili v okviru tega projekta razviti in potrjeni lokalni ključni kazalniki uspešnosti in postopki za

21] <https://www.digitallytransformyourregion.eu/assess-your-citys-digital-maturity>

22] <https://www.digitallytransformyourregion.eu/sites/default/files/2019-03/DCC%20Guide%20for%20Self%20Assessment%20Tool.pdf>

23] <https://www.digitallytransformyourregion.eu/sites/default/files/2019-08/City%20Digital%20Transformation%20Handbook.pdf>

24] <https://www.digitallytransformyourregion.eu/sites/default/files/2017-10/Blueprint%20for%20cities%20and%20regions%20as%20a%20launch%20pads%20for%20digital%20transformation.pdf>

25] https://www.crtm.es/media/444202/opticities_transferability_handbook_web.pdf

26] <https://eu-smartcities.eu/sites/default/files/2018-03/EIP%20Humble%20Lampost%20v1.pdf>

27] <https://ec.europa.eu/cefdigital/wiki/display/CEFDIGITAL/Building+Blocks>

28] <https://synchronicity-iot.eu/>

29] <https://european-iot-pilots.eu>

30] https://organicity.eu/wp-content/uploads/2018/06/Organicity-Playbook_2018-1.pdf

31] <http://nws.euocities.eu/MediaShell/media/CITYkeysD14Indicatorsforsmartcityprojectsandsmartcities.pdf>

zbiranje podatkov za skupno in pregledno spremljanje ter omogočanje primerjanja rešitev pametnih mest med evropskimi mesti.

SVEŽENJ SMERNIC ZA PAMETNA MESTA (SMART CITY GUIDANCE PACKAGE)³²: te smernice pomagajo lokalnim upravam pri načrtovanju in upravljanju projektov za pametna mesta. Smernice dajejo na voljo obstoječe znanje, izkušnje in ugotovitve, hkrati pa zagotavljajo vpogled v pogoste ovire pri izvajanju ter raziskujejo, kaj je potrebno za razširjanje in posnemanje uspešnih pobud.

^{32]} <https://eu-smartcities.eu/news/smart-city-guidance-package>